

ETH DIARI

Numerò 138
dimars 22 de junh 1999

HUELHETON

DIARI

D'ARAN

Prètz: 50 pessetes

ANALISIS ELECTORAUS (2)

ETH NACIONALISME ARANÈS DE CENTRE-ESQUÈRRA GUANHE EN VIELHA

A nau dies des eleccions se nòte un certan cansament de parlar de politica, sustot en ciutadan de *a pè*. Totun, maugrat que non ac semble, seguim en campanha electorau a dus nivèus: un intèrn e immediat, que son es pactes pòst-electoraus e un aute, extèrn, qu'ei era corsa des pròplèus eleccions tara Generalitat de Catalonha.

Totun auem detectat que qui vò tranquillitat e pòga *remor* politica son es granes familhes araneses, en especiau es de Vielha, as quaus ja les va ben era 'eliminacion' de Pepito Calbetó; mès ara, çò que vòlen ei tranquillitat e eficàcia enes causes de foncionament deth dia a dia der Ajuntament e deth municipi. Curiosament, era gent e era classa politica en generau parle de pactes e analise pòc ce que a passat enes resultat electoraus e, sustot, com se i arribe tad aguesti resultats.

Qué a passat?

Prumèr de tot que i a agut un perdedor clar e rotund. Pepito Calbetó deisharà d'èster alcalde e tamb eri s'enterre un estil e ua practica de hèr politica formada en franquisme e caciquisme mès blosi. S'acabe un politic, s'acabe ua saga familhara e s'arture er autoritarisme de guant blanc qu'en Vielha represente eth PP. Ja pòden explicar ce que volguen: qui enquia aué a estat baile deisharà de sigué-ne e precisament per açò qu'ei eth gran perdedor.

Perqué pèrd Calbetó?

Pepito Calbetó non serà alcalde per aué-se escotat eth sòn entorn, per aué-se creigut as sòns colaboradors, es madeishi qu'ara, per darrèr, diden *pestes* de Pepito.

S'eth senhor Calbetó non auesse pactat tamb eth PP e auesse contunhat tamb es acòrds d'Unió Democràtica de Catalunya auesse ganhat es eleccions.

Mès qu'ei er estil der acòrd tamb eth PP eth detonant dera derròta.

Prumèr, d'ua manèra traumatica e pòc elegante, se desmonte era linha democratica e tamb *pedigree* democrata-cristian d'Unió Democràtica Aranesa. Dempús Amparo Serrano, ara quau non se li perdona auer estat sindica, ne èster hemna tamb protagonisme, ne era "garia-líder" d'un garièr que sonque tolere un solet poth. Per ua decision personau de Calbetó s'elimine a Serrano coma possibla candidata municipau e, tanben, se sage de frustrar es aspiracions de Sanllehy en Naut Aran. En d'autes paraules, ua porga de colaborador hèta ara vista de toti e que hè a pensar sus era qualitat umana de Calbetó, perque s'ei capable de 'bracar eth cap' as colaboradors de tostemp, qué harà tamb era auta gent?

Tot açò succedie abantes der acòrd tamb eth PP.

Era manca deth pare, era mòrt d'un collaborador e era marcha d'un assessor

Pepito sense eth sòn pair, sense eth còsso Broto e sense er assessor Ribe ei un perdedor. Perdedor perque sonque acabe auent un equip d'*aduladors* incapables

d'aufri-li un trabalh politic e electorau rentable e, sustot, ben hèt. Era auta conseqüència esbaussadora contra es valors electoraus de Pepito siguec era imatge de 'cambi de giqueta' tamb er acòrd tamb eth PP.

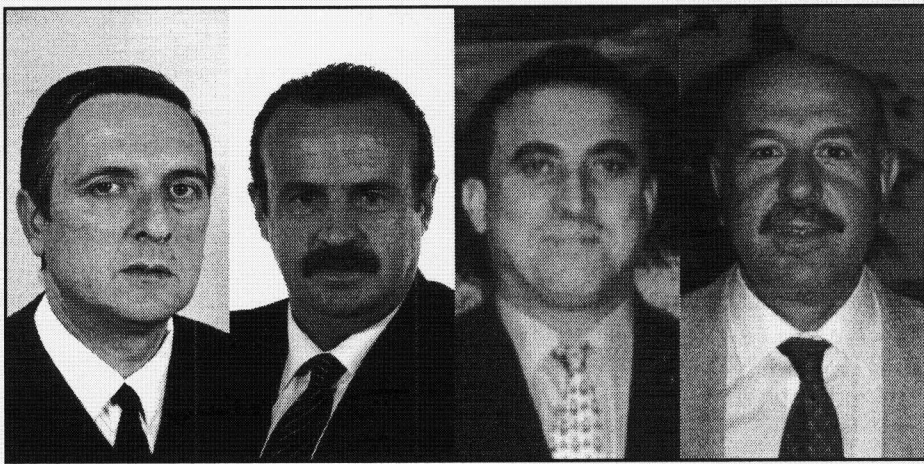
Er acòrd tamb eth PP comportèc quate causes: primèr, ua imatge de compra-venta d'acòrds qu'en lòc d'aforri-lo lo deishèc com ua persona sense fidelitats e sense programa. Segon, ne era militància de basa deth PP ne er electorat de tostemp acceptèren Pepito com eth nau líder. Tresau, era figura de Cardona dèc eth 'tòc de gràcia' ara coalicion, entà qu'es familhes influentes en Vielha e Aran comencèssen a trabalhar entà substitusir a Pepito. Era pòga credibilitat personau e economica de Cardona -tot Vielha sap era sua gessuda dera banca- hec córrer un argument plan simple mès esbaussador: "Pepito tamb Cardona se *puliran* era economia de Vielha en dus dies". E, quatau, çò que poderiem nomenar es 'males arts' e aquerò que se'n ditz "politicament incorrècte". Eth sector benestant, ei a dèder era dreita civilizada de Vielha non pòt pas tolerar, perque ac considere de mau gust, espectacles com es de Serrano, *gamberrades* e era politica dera bronca, ei a dèder, er estil 'camionèr' moleste prohondament a qui en realitat dirigís economicament eth país. En tot cas, se cau hèr causes "politicament incorrèctes" se hèn en silènci e sense ensenhar era ròba lorda.

Perdices ac capitalize tot

Er electorat tant volec castigar a Pepito que se lancèc a votar es convergents.

Tot eth trabalh d'oposicion e desgast hèt contra Pepito, tant se lo heren es socialistes d'Unitat d'Aran com eth grop dera senhora Serrano, tot lo capitalizèc eth centre convergent de Vielha.

D'un aute costat ère naturau qu'un votant deth PP o de Pepito votèsse pes convergents e non ac hesse pes socialistes. Er espèctre politic da mès proximitats ideologiques entre Unió Democràtica Aranesa e Convergència Democràtica que pas entre eth partit de Pepito e

era coaliciom des socialistes.

Mès ath delà que i cau somar er efècte Barre-

ra. Per interessi electoraus non s'auèc cap de mania entà desfigurar era figura institucionau deth sindic. En d'autes paraules, ne es convergents se cren eth papèr de primèr politic deth país ne eth simbèu dera persona qu'ostente aguest cargue perque son capables, per questions d'enginheria electorau, de mèter eth sindic: primèr, en ua lista electorau municipau e, ath dessús, de segon. Quauquarrès s'imagina a Pujol coma dusau dera lista electorau convergenta tar Ajuntament de Barcelona, per exemple? Çam par qu'electorauement darie resultat, mès per coerència intuicionau non se hè.

Mès ath delà, entà defensar çò que se nomena era autonomia locau ei francament preocupant eth desembarcament de politics en exercici deth Conselh entà aucupar cargues municipaus.

Era editoriau d'ETH DIARI de dissabte passat parlaue d'aguesta naua figura -en tot hèr ua metafòra- de súper-Barrera perqué manarà de forma absoluta en Conselh e tanben condicionarà enòrmament ath futur alcalde senhor Perdices.

Es convergents guanhen per carambòla en Vielha peth castig a Pepito, per merits pròpris peth trabalh en Conselh -Barrera qu'ei un bon actiu-, pera tranquillitat que da Perdices coma persona amable e tamb ua grisor de compdable assenhat e, sustot, pera manca d'escropols d'uns candidats a pedanis, convergents des de hège quate dies.

Joan Riu o eth centre-esquèrta vielhenc

Riu, un des provocadors deth castig a Pepito e era alternativa de centre-esquèrta, siguec eth guanhador en Vielha capitau. Totun non serà pas alcalde, perque eth resultat des pedanies de Casau, Escunhau e Vilac li hec pèrder era possibilitat de sigué-ne. Per 17 vòts e p'amor des pòbles de Mijaran se frene un cambi d'estil de govèrn e de programa progressista en cap-lòc d'Aran.

Riu, tamb ua mala lista electorau, totaument

desbilançada ara ora d'arremassar candidats des pòbles, totaument ipotecada per pactes preelectoraus tamb sigles d'escassa capacitat de mobilizacion com Gent d'Aran, perdec era possibilitat d'èster era lista mès votada en conjunt deth municipi. Per escropols etics e democratics non siguec dispausat a cambiar o dar prebendes a líders pedanis candidats ath mielhior postor e perdec pòbles.

Tanben cau analisar qu'es militants d'Unitat d'Aran, tamb vestit nau de socialistes e un numerò de caucèr que les estaue gran, non aueren temps d'assimilar intèrnament çò que hegen -sustot er estil Maragall- e encara mens extèrnament.

Riu, un candidat moderat deth socialisme, temeròs d'utilizar aguest nòm, e per çò qu'auem vist en totes es sues intervencions s'a etiquetat mès coma centre-esquèrta que coma socialista, non a sabut exercitar era sua dobla condicion de candidat tara alcaldia e candidat tath Conselh per Castièro. Ne ac a sabut hèr eth, ne era sua pròpria coalicion non a agut ua campanha fòrta entath Conselh Generau, e atau les a anat: un *estrepitós* fracàs ara maxima institucion nacionau aranesa. Era arena politica de Vielha ère igual entà toti, totun, totes es coalicions actuauen, hètne un simil pugilistic, en categories desparrères.

Aguesta macedònia de categories, un autentic 'dialòg entà sordi', perjudiquèc fòrça ath candidat Riu, perque se desbrenbèc qu'es convergents tanben èren rivaus en Vielha.

E ara qué?

Ei possible hèr pactes electoraus?

Non mos voleriem precipitar, mès tamb es numeròs, se en Vielha-Mijaran guanche Perdices, en Vielha capitau que guanche Riu. Ei a dèder, en conjunt tara gent de Perdices e tara gent de Riu, en Vielha qu'a ganhat eth nacionalisme aranes de centre-esquèrta.

Donques, se es dues coalicions deth bloc democràtic der Ajuntament representen amassa er espèctre de centre-esquèrta; se totes dues formacions politiquas vòlen prebotjar un nau estil de governar, articular e gestionar ua naua politica productiua; e, ath delà, question bric menspredabla, son dues alternatives intactes de confrontacion prohonda aué en Vielha e tamb bona quimica personau...

Non serie coerent hèr un **pacte institucionau per Vielha**, en tot governar amassa Convergència e Unitat d'aran entà liquidar definitiuament era politica anteriora e assolidar es bases d'un municipi modern?

ES HÈSTES GRANES DE SANT JOAN: LES E ARTIES

Programa dera Hèsta Major de Les Sant Joan 99

Dimèrcles 23

- 19.00 Passavila e animacion damb es grops **La Trup e Clau de Lluna**
22.00 **Hèsta deth huec:**
Crema deth haro. Dances araneses damb **Es Corbilhuèrs**, crema des halhes e degustacion de vin caud e còca deth país aufrít per COFILES.
Actuacion des grops **La Trup** (animacion de carrèr) e **Clau de Lluna** (musica tradicionau catalana) ena plaça dera Glèisa.
1.00 Grana revelha de Sant Joan a cargue dera orquèstra **El Expreso de Chicago** (servici de bar, entrepans, atraccions de fira).

Dijaus 24

- 9.00 Diana florejada damb era **CEE de Vielha**.
12.00 Missa en aonor deth nòste patron sant Joan cantada pes **Corbilhuèrs**.
13.30 **Aperitiu** aufrít per Excm. Ajuntament de Les (ena plaça der Ajuntament).
16.00 Campionat de **botifarra** en locau dera Associacion de Petanca.
23.00 Grana session de balh damb era orquèstra **Ethel**.

Diendres 25

- 11.00 Passavila damb era **charanga Los del Cinca**.
12.00 Missa ena capèla de **Sant Blai**.
13.00 **Aperitiu** aufrít per **COFILES**.
14.00 **Dinar d'afraiment** (mongetada populara entà toti).
16.00 Balh amenizat pera **charanga Los del Cinca**.
18.00 **Guèrra der aigua**, toti a banhà-se en pònt nau.

Dissabte 26

- 9.00 **I Marcha ciclotorista Sant Joan** tamb un recorrut per tota era Val. Esdejuar e avitalhament en Plan de Beret. Dinar en Les. Organizada peth Club Ciclista Les.
16.00 **Fótbol 3x1**: ARC Les - Veterans Les - Veterans Ametlla del Vallès.
Partit de soltères contra maridades.
21.00 **Aperitiu e sopar**.
24.00 Grana session de balh damb es grops **Pagina 6 e Glace**.

Dimenge 27

- 11.00 Missa ena glèisa parroquiau.
13.00 **Concors de licors, pastissi e flors silvèstres** ena plaça der Ajuntament.
15.00 **Iau Trial Vila de Les**, organizat peth Moto Club Aran-Pirineos.
Tir ath plat ena cantèra d'Espaliàs. Organize Caçaires de Les.
22.30 **Gran Lòto Bingo**: electrodomèges, camalhons, caishes de cava, vin e *money, money...* (ena sala polivalenta).

Deluns 28

- 10.00 Activitats entàs joeni damb **Deportur** en camping Cauarca: *rafting*, tirolina, bicicleta de montanha, tir damb arc...
16.00 **Hèsta infantil**: jòcs d'animacion, cucanhes, corses de sacs, trinca oles, tirar dera còrda, maquilhatge...
Vrespalh entà toti.
17.30 Actuacion deth grop d'animacion **La Trup**.
18.00 **Fótbol** soltèrs-maridats.
22.00 Campionat de **brisca** ena sala polivalenta.

Programa dera Hèsta Major d'Arties 1999

Dimèrcles 23

- 20.00 Eleccion dera **Miss e Mister** deth pòble.
20.30 **Gran sardinada** entà toti.
22.30 **Gran crema deth Taro**, amenizat pera **charanga Mai Toquem B**.
24.00 Session de balh de net tamb es orquèstres **Duende e Show conexion**.

Dijaus 24

- 12.00 **Missa** en aonor de sant Joan, tamb era **charanga Mai Toquem B**.
13.00 **Vermouth** aufrít per Excm. Ajuntament.
14.00 Passacarrèra.
16.00 **Concors de botifarra** tamb prèmis en metallic, per parelhes: 1au: 50.000, 2au: 30.000 e 3au: 10.000.
17.30 **Jòcs infantils** tara mainadèra.
20.00 Session de balh de tarde tamb es orquèstres **El Cairo e Fenix Group**.
24.00 Session de balh de net tamb **Fenix Group e El Cairo**.

Diendres 25

- 12.00 **Romeria** entà Sant Pelegrin.
16.00 **Gimcama** per parelhes.
19.00 **Exhibicion de fótbol** tamb es equipas d'Arties e Arties X.
20.00 Session de balh de tarde tamb es orquèstres **Bambú e Tango**.
24.00 Balh de net tamb es orquèstres **Bambú e Tango**.

Dissabte 26

- 10.00 **Diana florejada**.
11.00 Jòcs diuèrsi.
13.00 **Vermouth** ena plaça.
16.00 **Concors de petanca**.
19.00 Tastatge de bièra e **concors de truites**.
20.00 Session de balh de ser tamb es orquèstres **Swing-Band e Harlem's**.
24.00 Session de balh de net tamb es orquèstres **Swing-Band e Harlem's**.

Edite ETH DIARI
Familia Colomines
Centre d'estudis VIVÈNCIA ARANESA:
Aula Euròpa des Pirinèus (Val d'Aran)
Carrèr Doctor Manel Vidal
locau num 5
(Darrèr edifici/ Ath cant der Espitau)
25530 Vielha-Val d'Aran
Telefon: 973641772
Fax: 973640871
E-mail: vivenciaaranesa@ctv.es

Editor e director: Joan-Ramon Colomines-Companys.
e-mail: jrcc@apdo.com

Informatica e dessenh: Marc Colomines i Nadal.

Equip de correctors: Xavier Gutierrez.

Equip comerciau: Ramon Agulló i Teixidor.

Impression: Xerox's Document Center 220 ST d'ETH DIARI
en Vielha. Tirada: 1000 exemplars.

Dimars 29

- 16.00 Passavila e ronda. **Quilha deth haro**.
19.00 **Hèsta-aumenatge** tara nòsta gent grana: vrespalh, coctèl, balh e eth grop dera 3au edat **Pechiney de Marinhac**, coma convidats d'aonor.
23.00 Gran balh fin de hèstes damb eth grop **Xarol**. Ena mieja part s'autrejarà es prèmis des diuèrsi concorsi celebradi pendent era Hèsta Major.

ETH DIARI

SE JAMÈS T'AS
DEMANAT COM AJUDAR ARA GENT D'ETH DIARI
NON AC DOBTES . HÈ-TE SOSSCRIPTOR
QU'EI AJUDÀ-MOS DE VERTAT
PERQUE AUER SOSSCRIPTORS ARA REPRESENTE
CAPITALIZÀ-MOS ECONOMICAMENT ENTÀ NON
DEPÈNER D'ARRÈS E CONTINUAR SIGUENT UA
PREMSA INDEPENDENTA E PLURAU
SOSCRÍUE-TE AUÉ MADEISH!

Telefon 619294159

SOSCRIPCION

Prètz: 19.720 ptes IVA includit.

Includís: Soscripcion annau
(diari , mè 5 especiaus).

Distribucion en casa o recuelhuda
en quiòsc.

Dehòra dera Val d'Aran
Enviament per corrèu: 7.400 ptes.